

Folkhälsomyndigheten
PUBLIC HEALTH AGENCY OF SWEDEN

Bilaga 1. Exempel på allvarliga smittsamma sjukdomar enligt miljöbalken

Tabellen nedan ger exempel på sjukdomar som kan spridas via objekt eller sällskapsdjur, och som då skulle kunna räknas som allvarliga smittsamma sjukdomar enligt 9 kap. 15 § miljöbalken. En del sjukdomar som kan spridas via objekt eller sällskapsdjur har även andra spridningsvägar, till exempel via lantbruksdjur eller livsmedel, men de regleras av annan lagstiftning.

Tabellen är inte en heltäckande sammanställning över de sjukdomar som avses utan innehåller enbart ett urval. Därför måste man i varje enskilt fall bedöma om en sjukdom kan räknas som en allvarlig smittsam sjukdom enligt miljöbalken.

Sjukdom och länk till mer information	Klassificering enligt smittskyddslagen	Hur sjukdomen sprids	När smittspårning enligt miljöbalken 9 kap. 15 § kan bli aktuell	Vanligaste inkubationstid	Intervall inkubationstid
Cryptosporidium-infektion	Anmälningspliktig och smittspårningspliktig	Parasiten sprids framför allt via fekalt förorenat vatten, livsmedel och dricksvatten. Smitta mellan djur och människa förekommer. Nötkreatur och får (framför allt ungdjur) kan sprida smitta. Smitta kan även spridas via badvatten (både strand- och bassängbad).	Vid misstanke om att parasiten sprids via badvatten (strand- eller bassängbad).	2–7 dygn	2 dygn–2 veckor
Enterohemorragisk E.coli (ehc)	Allmänfarlig, anmälningspliktig och smittspårningspliktig	Bakterien smittar via kontakt med djur (framför allt nötkreatur), förorenat livsmedel, dricksvatten eller badvatten som blivit förorenat av avföring från nötkreatur.	Vid misstanke om att smitta sprids via badvatten (strand- eller bassängbad).	2–4 dygn	2–8 dygn
Enterobacteriaceae som producerar ESBL-CARBA (extended spectrum betalactamase med	Anmälningspliktig och smittspårningspliktig	Tarmbakterier som bär på ESBL-CARBA är antibiotikaresistenta. Smittan kan spridas inom vården pga. bristande hygienrutiner eller dåligt rengjort sanitär utrustning. Smitta kan också överföras	Vid misstanke om att bakterier sprids via sällskapsdjur eller pga. bristfälliga hygienrutiner eller dåligt rengjort utrustning i en verksamhet.	Finns ingen inkubationstid angiven.	

Sjukdom och länk till mer information	Klassificering enligt smittskyddslagen	Hur sjukdomen sprids	När smittspårning enligt miljöbalken 9 kap. 15 § kan bli aktuell	Vanligaste inkubationstid	Intervall inkubationstid
karbapenemas-aktivitet) Giardiainfektion	Allmänfarlig, anmälningspliktig och smittspårningspliktig	via livsmedel och mellan djur och människor. Parasiten smittar framför allt mellan människor men kan även spridas via dricksvatten och badvatten (strand- och bassängbad). Den kan förekomma hos de flesta däggdjur, såsom hund, katt, nötkreatur och får.	Vid misstanke om att parasiten sprids via badvatten (strand- eller bassängbad), eller via sällskapsdjur.	1–2 veckor	3 dygn–3 veckor
Hantavirusinfektion	Allmänfarlig, anmälningspliktig och smittspårningspliktig	Smitta sprids via inandning av damm som förorenats av gnagares urin eller avföring eller via direktkontakt med smittade djurs saliv, urin eller avföring. Smitta från tamråtta till människa har förekommit.	Vid misstanke om att smitta sprids via sällskapsdjur.	2–4 veckor	3 dygn–2 månader
Hepatit B	Allmänfarlig, anmälningspliktig och smittspårningspliktig	Virus överförs via blod eller sexuellt umgänge, t.ex. via orena injektionsnålar, samlag och blodtransfusion eller genom att blod kommer i kontakt med sår på hud eller med slemhinnor.	Vid misstanke om att smitta sprids via hygieniska verksamheter med stickande och skärande behandlingar, såsom tatuerare och fotterapeuter.	2–6 månader	
Hepatit C	Allmänfarlig, anmälningspliktig och smittspårningspliktig	Virus överförs via blod eller sexuellt umgänge, t.ex. via orena injektionsnålar, samlag och blodtransfusion eller genom att blod kommer i kontakt med sår på hud eller med slemhinnor.	Vid misstanke om att smitta sprids via hygieniska verksamheter med stickande och skärande behandlingar, såsom tatuerare och fotterapeuter.	1–4 månader	
Hivinfektion	Allmänfarlig, anmälningspliktig och smittspårningspliktig	Virus överförs via blod eller sexuellt umgänge, t.ex. via samlag, orena injektionsnålar eller blodtransfusion.	Vid misstanke om att smitta sprids via hygieniska verksamheter med stickande och skärande behandlingar, såsom tatuerare och fotterapeuter.	En primär infektion kan uppstå 1–4 veckor efter smittotillfället.	

Sjukdom och länk till mer information	Klassificering enligt smittskyddslagen	Hur sjukdomen sprids	När smittspårning enligt miljöbalken 9 kap. 15 § kan bli aktuell	Vanligaste inkubationstid	Intervall inkubationstid
Kolera ²	Allmänfarlig, anmälningspliktig och smittspårningspliktig	Smittan sprids via vatten som förorenats med avloppsvatten. (I dagsläget finns knappast förutsättningar för någon smittspridning i Sverige.)	Vid misstanke om att smitta sprids via badvatten (strand- eller bassängbad). Inhemsk smitta är osannolik.	2–3 dygn	timmar–5 dygn
Legionellainfektion	Anmälningspliktig och smittspårningspliktig	Bakterien förekommer i vatten och jord. Den smittar genom inandning av vatten i aerosolform eller inandning av damm från jord. Smittan sprids via t.ex. tappvatten, kyltorn, bubbelpooler, fontäner, jord och kompost.	Vid misstanke om att smitta sprids.	5–6 dygn	2–14 dygn
Mjältbrand (infektion med Bacillus anthracis)	Allmänfarlig, anmälningspliktig och smittspårningspliktig	Kan drabba många djurslag, men framför allt idisslare. Bakterien överförs till människa efter direktkontakt med vävnader från sjuka djur, ull, fällar, foder eller andra produkter eller jord som förorenats med bakterien eller dess sporer.	Vid misstanke om att smitta sprids via ett objekt (som inte är en produkt av djur, t.ex. ett rått skinn, för då gäller epizootilagen (1999:657)) som förorenats med bakterien eller dess sporer. Eller vid misstanke om att smitta sprids från jord, exempelvis från en uppgrävd mjältbrandsgrav.	Via hudkontakt: 1 vecka, via luftvägar: 1–5 dygn, via mag-tarmkanal: ingen inkubationstid angiven, hastigt insjuknande	Via luftvägar: upp till 60 dygn (ovanligt)
MRSA (infektion med meticillinresistenta Staphylococcus aureus)	Allmänfarlig, anmälningspliktig och smittspårningspliktig	Smitta kan ske i samhället i stort och inom vården, t.ex. via dåligt rengjord utrustning inom vård, hygienisk behandling eller idrottsutövning. Bakterier kan också spridas mellan djur och människa. Smitta kan ske via lantbruksdjur och katter, hundar och hästar.	Vid misstanke om att smitta sprids via sällskapsdjur eller via objekt såsom idrottsutrustning eller via redskap i hygienisk verksamhet, t.ex. tatuering, fotvård eller frisör.	Finns ingen inkubationstid angiven.	
Psittakos (Papegojsjuka)	Anmälningspliktig och smittspårningspliktig	Bakterien är vanlig hos vilda fåglar men även hos burfåglar och fjäderfä. Den kan spridas via fågelspillning och damm, t.ex. via fågelbord.	Vid misstanke om att smitta sprids via fåglar som hålls som sällskapsdjur (burfåglar) eller förorenade objekt såsom fågelbord.	10 dygn	1–4 veckor

Sjukdom och länk till mer information	Klassificering enligt smittskyddslagen	Hur sjukdomen sprids	När smittspårning enligt miljöbalken 9 kap. 15 § kan bli aktuell	Vanligaste inkubationstid	Intervall inkubationstid
Salmonellainfektion	Allmänfarlig, anmälningspliktig och smittspårningspliktig	Bakterier sprids via livsmedel (framför allt importerade). Smitta kan även ske via fågelbord och djur såsom fåglar, katt, orm, ödla och sköldpadda och lantbruksdjur.	Vid misstanke om att smitta sprids via sällskapsdjur.	0,5–2 dygn	6 timmar–3 dygn
Vibrioinfektion (badsårsfeber)	Anmälningspliktig och smittspårningspliktig	Vibriobakterier är vanliga i bräckt och salt vatten, men förekommer också i sötvatten. Strandbad och badtunnor som fylls med havs- eller sjövattnen utgör en smittrisk.	Vid misstanke om att smitta sprids via badvatten (strand- eller bassängbad).	1–3 dygn	

*Inhemsk smitta med kolera bedöms i dagsläget som osannolik. Kolera är dock en av de smittor som nämns i förarbetena till 9 kap. 15 § miljöbalken och ingår därför i tabellen. Det finns fler smittor som är allmänfarliga, anmälningspliktiga och smittspårningspliktiga och som kan spridas via badvatten som förorenats av avloppsvatten. De skulle därmed kunna räknas som allvarlig smittsam sjukdom enligt miljöbalken, men precis som med kolera är det i dag ovanligt eller osannolikt med inhemsk smitta, eller så sprids smittan främst via livsmedel. Ett par exempel är shigella och tyfoidfieber.